

Sv. Alberta draudzes ziņas

2021. gada Gavēnis * Nr. 120

“Miers ar jums” (Lk 24, 36)

Gavēnis Baznīcā iesākas ar lūgšanas vārdiem no Pelnu Trešdienas Svētās Mises sākuma: **”Ļauj, Kungs, ar svēto gavēni mums uzsākt kristīgās dzīves cīņu, lai mūsu atturība kļūtu mums vairogs pret ļaunā gara kārdinājumiem.”** Savukārt katru gadu Gavēņa laika pirmajā svētdienā mēs pārdomājam Jēzus kārdināšanu tuksnesī un no šī evaņģēliskā notikuma varam smelties svarīgākās atziņas un līdzekļus, kā piepildīt šīs lūgšanas vārdus savā dzīvē. Tomēr ir jāatceras, ka ceļš, kuru uzsākam, mūs kaut kur ved. Gavēnis nav pats priekš sevis un, ja to neiegaumējam, tas var zaudēt savu jēgu. Tieši

tāpēc Gavēņa pirmās svētdienas prefācijā priesteris dziedās: **Jēzus “mums ir devis izcilu paraugu un, izjaukdams visus ļaunā gara nodomus, mūs ir mācījis iznīdēt pašas ļaunuma saknes, lai tūrām sirdīm Lieldienu noslēpumu svinot, mēs beidzot nonāktu laimīgā mūžībā”.**

Kad mēs uzsākam ceļu, mums ir jāzina uz kurieni mēs dodamies: Gavēnis ir garīgs ceļojums, lai svinētu Lieldienu svētkus. Ja mēs skatāmies uz Gavēni Svēto Rakstu gaismā, tad tas ir tuksneša laiks. Dzīve tuksnesī ir cīņa par ūdeni, mītnes vieta savvaļas dzīvniekiem un kopumā nedraudzīga vide cilvēkiem. Ja mēs skatāmies uz tuksnesi garīgi, tad var pieņemt, ka ļaunais šādā vidē jūtas brīvi, droši un neierobežoti. Ko mēs esam aicināti piedzīvot tuksnesī jeb Gavēnī? Lai Dieva spēks tajā varētu īstenoties, jo tur nav cita glābiņa kā vien Dievs! Tuksnesis ir arī pasaules tēls, kurā mēs dzīvojam un atklājam, ka daudzas lietas ir nostājušās pret Dievu, Baznīcu, mūsu ticību, cilvēku un sabiedrību. Šādā pasaulē ienāca Jēzus Kristus, Dieva Dēls un sludināja Dieva valstību. Tas nozīmē, ka mums ļoti nopietni ir jāatpazīst, kas šajā pasaulē un mūsos ir tāds, kas lika Debesu Tēvam sūtīt savu Dēlu mūsu vidū.

Gavēnim ir jābūt kā sagatavošanās laikam kristībām. Kristības ir pirmais iemesls, kāpēc Baznīcā ir šis liturģiskais laiks. Gavēnis jeb gatavošanās laiks kristībām palīdz nostāties nāves noslēpuma priekšā, tas nozīmē arī uzlūkot sevi, jo nāve gaida mūs visus, bet Jēzū Kristū tā tiek uzveikta. Jēzus neuzsāka savu četrdesmit dienu laiku tuksnesī kā askētisku praksi, bet, pirmkārt, Dieva Gars Viņu ievēd tuksnesī, jo gavēšana Viņam bija paklausība Tēvam un nevis kaut kāda ar Dieva gribu

nesaistīta pilnveidošanās prakse. Ko Kunga tuksneša pieredze mums atgādina? Trīs kārdinājumi un trīs Jēzus atbildes, kas palīdz **“iznīdēt pašas ļaunuma saknes”**: barot savu ticības dzīvi ar Dieva Vārdu; pazemīgi un vienkārši pildīt savus ikdienas pienākumus un nemeklēt pārspīlētas, ārkārtējas vai ārišķīgas lietas; Dievu vienmēr turēt pirmajā vietā.

br. Jānis

SVĒTĀ TĒVA FRANCISKA VĒSTĪJUMS

LIELAJAM GAVĒNIM 2021

“Lūk, mēs aizejam uz Jeruzalemi” (Mt 20, 18)

Gavēnis: laiks, lai atjaunotu ticību, cerību un mīlestību.

Dārgie brāļi un māsas, Jēzus atklāja mācekļiem savas misijas visdziļāko jēgu, kad pavēstīja viņiem par savām ciešanām, nāvi un augšāmcelšanos, jo tāda bija Tēva griba. Tad Viņš aicināja mācekļus piedalīties šajā misijā, lai atpestītu pasauli.

Savā Lielā gavēņa ceļojumā pretim Pashai atcerēsimies To, kurš “pazemojās, kļūdams paklausīgs līdz nāvei, līdz pat krusta nāvei” (Fil 2, 8). Šajā atgriešanās laikā atjaunosim *mūsu ticību*, smelsim no cerības “dzīvajiem ūdeņiem” un ar atvērtām sirdīm saņemsim *Dieva mīlestību*, kura dara mūs par brāļiem un māsām Kristū. Pashas vigīlijā mēs atjaunosim kristību solījumus un piedzīvosim atdzimšanu caur Svētā Gara darbību. Šo Lielā gavēņa ceļojumu, tāpat kā visu kristīgās dzīves svētceļojumu arī tagad izgaismo augšāmcelšanās, kas iedvesmo Kristus sekotāju domas, attieksmi un lēmumus.

Gavēnis, lūgšana un žēlsirdības dāvanas, par ko runāja

Jēzus (sal. Mt 6, 1-18), dara iespējamu mūsu atgriešanos, kā arī liecina par to. Nabadzības un sevis aizliegšanas ceļš (*gavēnis*), iejūtība un mīlestības pilna gādība par trūcīgajiem (*žēlsirdības darbi*) un bērna dialogs ar Tēvu (*lūgšana*) ļauj mums piedzīvot sirsnīgu ticību, dzīvu cerību un darbīgu žēlsirdību.

1. *Ticība mudina mūs akceptēt patiesību un liecināt par to Dieva, kā arī brāļu un mūsu priekšā.*

Šajā Lielā gavēņa laikā *Kristū atklātās patiesības akceptēšana un tās īstenošana* vispirms nozīmē atvērt savas sirdis Dieva Vārdam, kuru Baznīca saglabā no paaudzes uz paaudzi. Šī patiesība nav abstrakts jēdziens, kurš rezervēts izredzētiem intelligentiem. Gluži pretēji, tas ir vēstījums, kuru mēs visi varam saņemt un saprast, pateicoties sirds gudrībai, atvērtai uz vareno Dievu, kurš mūs mīl, pirms mēs to apjaušam. Pats Kristus ir šī patiesība. Pieņemot mūsu cilvēcību, līdz pat galam, Viņš darīja sevi prasīgu, taču visiem atvērtu, kas ved uz dzīves pilnību.

Gavēnis kā sevis aizliegšanas ceļš palīdz tiem, kas to savā sirds vienkāršībā praktizē, no jauna atklāt kā Dieva dāvanu un atpazīt, ka radīti pēc Viņa tēla un līdzības, mēs savu piepildījumu rodam Viņā. Pieņemot nabadzības pieredzi tie, kuri gavē, dara sevi par nabagiem kopā ar nabadzīgajiem un “akumulē” gan atdotās, gan saņemtās mīlestības dārgumus. Šādā veidā gavēšana palīdz mums mīlēt Dievu un savu tuvāko un, kā māca Akvīnas Toms, mīlestība ir kustība uz ārpusi, kas fokusē uzmanību uz citiem, turklāt, “uztver viņus kā vienu veselo ar sevi” (sal. “Fratelli Tutti”, 93).

Liels gavēnis ir ticības laiks, kas nozīmē pieņemt Dievu savā dzīvē un ļaut Viņam “iemānot” pie mums (sal. Jņ 14, 23). Gavēnis nozīmē atbrīvot mūsu eksistenci no visa nomācošā, tai skaitā no informācijas pārbagātības – patiesas vai nepatiesas – kā arī no materiālajiem labumiem, lai atvērtu mūsu sirds durvis Tam, kurš nāk pie mums nabadzīgs visā, bet “pilns žēlastības un patiesības” (Jņ 1, 14): Dieva Dēlam, Pestītājam.

2. *Cerība kā “dzīvais ūdens”, kas ļauj mums turpināt savu ceļojumu.*

*Samariete pie
akas, kurai Jēzus lūd-
zert, nesaprot Jēzus
teikto, ka Viņš var pie-
dāvāt “dzīvo ūde-
ni” (Jņ 4, 10). Skaidrs,
ka pēc viņas domām,
Jēzus runā par materi-
ālo ūdeni, taču Viņš to
saka par Sv. Garu, ku-
ru dāvās pārpilnībā
caur pashālo mistēriju,
piešķirdams cerību,
kura nekad nepieviļ.
Jēzus šo cerību piemi-*

*nēja jau tad, kad stāstīja par savām ciešanām un nāvi un par to,
ka “trešajā dienā augšāmcelsies” (Mt 20, 19). Tad Jēzus runāja
par nākotni, kuru paver Tēva žēlsirdība. Palikt cerībā ar Viņu
un cerēt caur Viņu nozīmē ticēt, ka vēsture nebeidzas ar mūsu
klūdām, mūsu vardarbību un netaisnību, vai arī grēku, kas pie-
sit krustā Mīlestību. Tas nozīmē saņemt Tēva piedošanu no Vi-
ņa atvērtās sirds.*

*Šajā nestabilajā laikā, kad viss šķiet tik neskaidrs un
nedrošs, runāt par cerību nozīmē izaicinājumu. Un tomēr Lie-
lais gavēnis tieši ir cerības laiks, kad mēs atgriežamies atpakaļ
pie Dieva, kurš turpina pacietīgi gādāt par savu radību, bet
mēs to savukārt postam (sal. “Laudato Si” 32-33; 43-44). Sv.
Pāvils aicina mūs likt cerību uz izlīgšanu: “Samierinieties ar
Dievu” (2 Kor 5, 20). Saņemt piedošanu sakramentā, kurš ir
mūsu atgriešanās procesa pamatā, mēs (savukārt) varam sniegt*

piedošanu citiem. Paši saņēmuši piedošanu, mēs to varam dāvēt, labprātīgi ieejot uzmanīgā dialogā attiecībās ar citiem un sniegt mierinājumu tiem, kas cieš bēdas un sāpes. Dieva piedošanu dāvājot caur saviem vārdiem un darbiem, arī mēs varam piedzīvot pashālu brālību.

Lai Lielā gavēņa laikā mēs biežāk izrunājam “vārdus, kas mierina, stiprina, iepriecina un uzmundrina, nevis vārdus, kas pazemo apbēdina, kaitina vai pauž nicinājumu” (“Fratelli Tutti” 223). Lai nestu cerību citiem, dažreiz pietiek būt laipniem, “gataviem visu nolikt malā, lai izrādītu interesi, dāvātu smaidu, izteiktu atbalstu un uzklausītu, pat ja visapkārt valdītu vienaldzība” (Turpat, 224).

Caur sakopotību un klusu lūgšanu mums tiek dota cerība kā iedvesma un iekšējā gaisma, ļaujot saskatīt izaicinājumus un izvēles, kuras sastopam sava paaicinājuma ceļā. Tātad svarīgi ir lūgties (sal. Mt 6, 6) un apslēptībā sastapt maigas mīlestības Tēvu.

Piedzīvot cerības pilnu Lielo gavēni nozīmē apzināties, ka Jēzū Kristū mēs esam jauno laiku liecinieki, kuros Dievs “visu dara jaunu” (sal. Atkl. 21, 1-6). Tas nozīmē, ka mums ir līdzdalība Kristus cerībā, kurš atdeva savu dzīvību uz krusta un kuru Dievs augšāmcēla trešajā dienā; kā arī “gatavība atlīdzināt katram, kas prasa no jums norēķinu par to cerību, kas ir jūsos” (1 Pēt 3, 15).

3. *Mīlestība, sekojot Kristus pēdās ar interesi un līdzjūtību pret ikvienu, ir visaugstākā mūsu ticības un cerības izpausme.*

Mīlestība priecājas, redzot citu izaugsmi. Lūk, kāpēc tā cieš, ja citiem ir bēdas, ja viņi ir vientuļi, slimi, nicināti, ja vi-

ņiem nav pajumtes un iztikas līdzekļu. Mīlestība ir sirds pacēlums – tas mūs dara brīvus no sevis, veidojot savstarpējās dalīšanās un komūnijas saikni.

“Sabiedriska mīlestība dod iespēju attīstīties mīlestības civilizācijai, uz kuru visi izjūtam aicinājumu. Ar savu universālo dinamismu mīles-

tība spēj veidot jaunu pasauli. Nevis tikai sentiments, bet vislabākais līdzeklis kā atklāt efektīvus attīstības ceļus priekš visiem” (“Fratelli Tutti”, 183).

Mīlestība ir dāvana, kas piešķir jēgu mūsu dzīvei, ļaujot tos, kas cieš trūkumu, uzskatīt par mūsu ģimenes locekļiem, draugiem, brāļiem vai māsām. Neliels daudzums, dāvāts ar mīlestību, nekad nebeidzas, bet kļūst par dzīvības un laimes avotu. Tā notika ar sauju milu un eļļas krūzi Sareptas atraitnes gadījumā, kura deva maizes pravietim Elijam (sal. 1 Ķēn. 17, 7-16); tā notika ar maizes klaipiem, kurus Jēzus svētīja, lauza un deva mācekļiem, lai izdalītu pūlim (sal. Mk 6, 30-44). Tā notiek ar mūsu žēlsirdības dāvanām – lielām vai mazām, kad mēs dodam sirds vienkāršībā ar prieku.

Izdzīvot Lielo gavēni ar mīlestību nozīmē rūpēties par tiem, kas cieš, jūtas atstāti un baiļu pilni Covid -19 pandēmijas dēļ. Šajā neskaidrības pilnajā laikā par savu nākotni paturēsim prātā Kunga vārdus savam Kalpam: “Nebīsties, jo es tevi atpes-

tīšu” (Jer 43, 1). Lai savā žēlsirdībā mēs iedrošinām un palīdzam citiem saprast, ka Dievs mīl viņus kā savus dēlus un meitas.

“Tikai žēlsirdības pārveidots skatiens ļauj mums atzīt citu cilvēku cieņu un līdz ar to atzīt un novērtēt trūcīgo (cilvēku) cieņu, respektējot viņa identitāti un kultūru un patiesi integrējot to sabiedrībā” (“Fratelli Tutti” 187).

Dārgie brāļi un māsas, ikviens mūsu dzīves mirklis ir laiks ticēt, cerēt un mīlēt. Aicinājums izdzīvot lielo gavēni kā mūsu atgriešanās, lūgšanas ceļojumu, kā arī dalīšanos ar materiāliem labumiem palīdz mums – gan kopienās, gan individuāli – atjaunot ticību, kas nāk no dzīvā Kristus, no ticības, inspirētas caur Sv. Gara dvesmu un no mīlestības, kas plūst no žēlsirdīgās Tēva Sirds.

Lai Marija, Pestītāja Māte, mūžam uzticīga krusta pakājē un Baznīcas sirdī, stiprina mūs ar savu mīlošo klātbūtni. Lai Augšāmceltā Kunga svētība pavada mūs visus ceļojumā pretim Pashālai gaismai.

Romā, pie Svētā Jāņa Laterānā, 2020. gada 11. novembrī, svētā Mārtiņa no Tūras piemiņas dienā

Pelnu trešdiena (Lielā Gavēņa sākums)

Vēsturiski Pelnu trešdiena ir pazīstama kā publiskā grēku nožēla, kurai bija īpaša nozīme katehumenātu sagatavošanā, kurus parasti kristīja Lieldienu nakts vigīlijā. Tā iezīmēja vienotu Gavēņa laika sākumu. Kopējs lūgšanas gars, kristiešu atklātība un pievēršanās Kungam, ko sludina Svētie Raksti, simboliski ietver šo pelnu

kaisīšanu uz ticīgo galvām, ka mēs pazemībā esam atkarīgi no Dieva Vārda spēka. Ārpus šīm tradīcijām arī Vecajā Derībā ir cieša saistība, turpinājums garīgajam ceļam, kurš ilgst visu Gavēņa laiku, lai pie-

ņemt un saprastu, ka mūsu miesa, veidota no putekļiem, atgriezīsies zemē kā dzīvs upuris Dievam vienotībā ar Pirmdzimtā Dēla nāvi. Pelnu trešdienai ir liela nozīme tāpat kā visam Gavēņa laikam, kas mūs ievēd Jēzus Augšāmcēlšanās noslēpumā, ko mēs svinam iekšēji atjaunoti un ar cerību, ka mūsu miesa būs pārveidota. Lieldienu atjaunošanās tiem, kuri tic Jēzum Kristum, sekodami Skolotāja piemēram, praktizē gavēni un atturīgu dzīves veidu. Atturēšanās no ēdiena ir kristiešu solidaritātes zīme Svētā Gara darbībai un arī mūsu vienotība ar tiem, kas nabadzībā gaida pēdējo Lieldienu banketu, tāpat atturoties no izklaidēm, transformējot šo laika posmu žēlastībā un pravietiskā pasludinājumā par jaunu pasauli, samierinātu ar Kungu.

Pelnu trešdienas tradīcijas meklējamas antīkajā Gandarīšanas praksē. Agrāk Grēku nožēlas Sakraments netika svinēts kā to redzam tagad. Liturģists Pelāgijs Visentīns piezīmē: no vienas publikas aktivitātes (celebrēšanas) līdz privātai, no samierināšanās ar Baznīcu vienu reizi līdz biežai Sakramenta svinēšanai, saprotot un pieņemot to kā nepieciešamu palīdzību grēku nožēlnieka dzīvē.

Pelnu dienas svinēšana iesākas ar publiskās grēku nožēlas celebrēšanu. Laika gaitā pelnu kaisīšanas žests uz galvām arī pēc liturģiskās reformas saglabā nozīmi.

Bībeliskais skaidrojums pelnu lietošanai.

Pirmkārt, tā ir zīme cilvēka traušlumam un vājumam. Ābrahams, griezdamies pie Dieva, saka: “redzi kā degu nepacietībā runāt ar manu Kungu, es, kas esmu puteklis un pelni...” (Rad 18,27). Ījabs norāda uz savu eksistences vājumu (Īj 30,19). Daudzās citās Bībeles vietās var atrast šo simbolisko pelnu nozīmi (Jud 2,3; Sīr 10,9; Sīr 17,27). Pelnu zīme ir arī ārēja apņemšanās zīme tam, kurš nožēlo savus sliktos darbus un veic atgriešanās ceļu pie Kunga. Īpaši nozīmīga ir vieta Bībelē, kur notiek Ninives iedzīvotāju atgriešanās, pateicoties Jonasa sprediķošanai (Jon 3,5-9). Arī Judīte aicina visu tautu nožēlot grēkus, līdz Dievs steigsies dāvāt brīvību (Jud 4,11).

Ļoti vienkārša, taču saistoša un zīmīga ir Pelnu trešdienas liturģija, kas izpaužas formulā: “Atceries, ka esi puteklis, un puteklī pārvērtīsies” un “Atgriezieties un ticiet Evaņģēlijam”. Adriāns Nocents atzīmē, ka vecākā formula (atceries, ka esi puteklis...) ir cieši saistīta ar pelnu kaisīšanas žestu, turpretim jaunā formula (atgriezieties...) izsaka pozitīvu Gavēņu laika aspektu, kas iesākas tieši ar Pelnu trešdienu. Tajā pat laikā liturģists iesaka zīmīgu atrisinājumu, ka iespējams savienot veco un jauno formulu, kas izteiktu vēl labāk Pelnu trešdienas svinēšanas (celebrēšanas) nozīmi: “Atceries, ka esi puteklis un puteklī pārvērtīsies; tā tad atgriezies un tici Evaņģēlijam”.

Pelnu bēršanas rīts, izdarīts pēc priesteru homīlijas, aizvieto Svētajā Misē grēku nožēlas aktu. Šo ritu var veikt arī ārpus Svētās Mises, tad secība būtu šāda: sākuma dziesma, lūgšana, dienas lasījumi, homīlija, pelnu uzbēršana, vispārējā lūgšana, svētība atbilstoši Gavēņa laikam, nobeiguma dziesma.

Tulkots no Enriko Beraudo

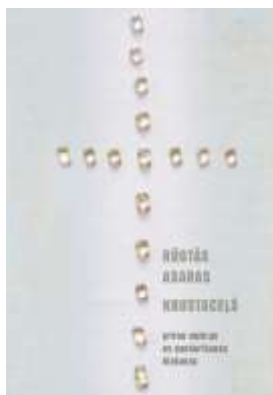
Liturģiskais kalendārs

19.marts, piektdiena – **Sv. Jāzeps, Vissvētākās Jaunavas Marijas Līgavaiņa, lielie svētki.** Šie ir obligāti svinamie Baznīcas svētki. Svētās Mises: **8:00, 11:00 un 18:00.**

25.marts, ceturtdiena – **Kunga pasludināšanas svētki.** Svētās Mises: **8:00, 11:00 un 18:00.**

28.marts, svētdiena – **Palmu jeb Kunga Ciešanu svētdiena.** Katras sv. Mises laikā palmu vai pūpolu zaru pasvētīšana. Svētās Mises: 8:00 (PL), 9:00, 11:00, 13:00 (KR) un 18:00 (bērniem, jauniešiem un ģimenēm).

Lielā Gavēna laikā:

Rūgtās asaras:

svētdienās 10:00.

Krustaceļš: lūdzamies paliekot savās sēdvietās

piektdienās 17:00 (poļu val.)

un pēc vakara sv. Mises plkst. 18:30.

INFORMĀCIJA PAR DRAUDZI

Baznīca atvērta:

Darbadienās:

7:00 – 9:00 un 17:00 – 18:45

sestdienās:

7:00 – 9:00 un 16:00 – 18:00

svētdienās:

6:30 – 15:00 un 17:00 – 19:00

obligāti svinamo Baznīcas svētku dienās (darbadienās):

7:00 – 12:00 un 17:00 – 19:00

Sestdienās:

7:00 – 12:00 un 16:00 – 18:00

Visssvētākā Sakramenta adorācija:

Svētdienās:

Pēc Sv. Misēm:

plkst. 10:00 - 11:00; 12:00 – 13:00 un
13:45 - 15:00

Katra mēneša pirmajā piektdienā:

Pēc Sv. Mises no 9:00 līdz 10:00 un
no 17:00 līdz 18:00

Svētās Mises:

No pirmdienas līdz piektdienai:

8:00 LV

18:00 LV

Sestdienās:

8:00 LV

17:00 LV

Svētdienās:

8:00 PL

9:00 LV

11:00 (Summa) LV

13:00 KR

18:00 LV (ar ģimenēm)

Obligāti svinamajos Baznīcas svētkos:

8:00 LV

11:00 (Summa) LV

18:00 LV (sestdienās 17:00)

Draudzes kontaktinformācija:

Adrese:

Liepājas iela 38, Rīga, LV-1002,
tālr.: 6 761 36 30; mob.: 2 707 46 76
e-pasts: draudzes_kanceleja@inbox.lv

Draudzes mājas lapa:

www.albertadraudze.lv

Draudzes kancelejas darba laiks:

no pirmdienas līdz trešdienai no plkst.
9:00 līdz 13:00

ceturtdienās un piektdienās no plkst.

13:00 līdz 17:00

Svētdienās, valsts un obligāti svinamo Baznīcas svētku dienās: slēgta.

Atbildīgais par izdevumu: t. Krišjānis

Teksta salicēja: Marika Lotaņuka

Teksta korektore: Rūta Vinķele

Izdevums ir par ziedojumiem!

*ZIEDOJOT PAR DRAUDZES AVĪZĪTI, JŪS ATBALSTĪSIET ALFA
KURSUS PIEAUGUŠAJIEM UN JAUNIEŠIEM !*